

ATMINTINĖ VADOVUI

Kaip kalbėti apie karą su savo vienetu?

Artėjant kitai sueigai su savo vieneto skautais, galite jausti nerimą - kaip su jais reikės kalbėti apie vykstantį karą Ukrainoje. Pateikiame gaires, kurios, tikimės, padės jaustis užtikrinčiau.

NEVENKITE POKALBIO

Jūsų vieneto vaikai jau daug žino apie esamą situaciją, yra kalbėję apie tai mokykloje, namuose. Natūralu, kad ši tema gali kilti ir sueigų metu, nepamirškime poreikio apie tai kalbėtis. Jeigu nesate įsitikinę, ar vaikai nori apie tai kalbėti, pirmi pokalbio nepradėkite. Jei jis kils natūraliai ir skautų iniciatyva - **pokalbio nevenkite, kalbėkite net tada, kai tema skausminga ir sunki**. Paklauskite, ką jie jau žino, kaip dėl to jaučiasi. Jų atsakymai galės būti geru atspirties tašku pokalbio tęsimui.

PRIPAŽINKITE FAKTUS

Karo veiksmai Ukrainoje vyksta. Negąsdinkite vaikų, tačiau **ramiai įvardinkite faktus ir remkitės patvirtintais, oficialiais informacijos šaltiniais**. Kalbėti apie patvirtintus faktus svarbu, nes kitaip vaikai gali remtis savo bendraamžių ar socialinių tinklų informacija, kuri gali klaidinti ir kelti įtampą, nerimą.

NURAMINKITE

Nekelkite panikos ir priminkite, kad Lietuvoje karas šiuo metu nevyksta. **Nespekuliukite**, kas gali nutikti ateityje. Papasakokite skautams, kiek žmonių rūpinasi mūsų saugumu ir gerove - Lietuvos kariuomenė, NATO, įvairios institucijos, tarptautinės ir vietinės organizacijos. Jei skautas jaučia nerimą, paskatinkite apie tai kalbėtis ir namuose, su artimaisiais.

ĮSIVARDINKITE EMOCIJAS

Paklauskite savo vieneto skautų, kaip jie jaučiasi ir paprašykite įvardinti tikslią emociją. **Parodykite, kad jums svarbu, kaip jie jaučiasi**. Patikinkite, kad jausti nerimą, baimę ar pyktį yra normalu, kad nereikia to gniaužti, bet negalima leisti emocijoms jų užvaldyti. Kartu pakalbėkite, kas jums padeda nusiraminti (pvz. bendravimas, pasivaikščiavimas, kvėpavimo pratimai). Jei bus noro, galite kartu skirti laiko skautų išvardintoms veikloms sueigos metu arba suplanuoti tam skirtą atskirą sueigą.

KALBĖKITE PRISITAIKYDAMI PAGAL AMŽIAUS GRUPĘ

Kalbant **su vilkais ir skautais**, stenkitės vengti išsamių detalių. Į klausimus atsakykite kantriai, ramiai ir aiškiai, o jei nežinote atsakymo, taip ir sakykite. Jei matote, kad vaikai apie karą nežino arba ši tema jiems nėra įdomi - nekalbėkite apie tai. Kalbant **su patyrusiais skautais**, paklauskite, ką jie jau žino, patikslinkite jų žinias ir šaltinius, leiskite išsikalbėti net jei nuo to nukenčia jūsų suplanuotos sueigos veiklos. Su patyrusiais skautais taip pat galite aptarti, kaip atskirti patikimus informacijos šaltinius ir kaip elgtis pavojingose situacijose.

ĮSIVARDINKITE, KAIP GALITE PADĖTI

Skautams gali natūraliai kilti noras kažkuo prisidėti. Vilkai ar skautai gali išreikšti palaikymą piešiniais ar laiškais, patyrę skautai gali organizuoti paramos rinkimą. **Leiskite skautams patiems pasirinkti būdą, kaip padėti**, ir padėkite jiems tai įgyvendinti - tai suteiks prasmės, vilties ir kontrolės.

Vilkams ir skautams priminkite, kad šiuo metu ypatingai svarbu atlikti kasdienes pareigas dar geriau ir atsakingiau nei visada. Tai geriausias būdas prisidėti, kad pasaulyje kuo greičiau vėl įsivyrautų taika. Rutininis kasdienių darbų atlikimas suteikia kontrolės jausmą. Be to, šiandien, kai jaučiamas visuotinis suaugusiųjų susitelkimas, tai gali padėti vaikams jaustis taip pat susitelkusiems, labiau jaustis grupės (šeimoms, skilties, draugovės, klasės) dalimi ir tokiu būdu mažinti nerimą.

JEI REIKIA, KREIPKITĖS PAGALBOS

Stebėkite savo vieneto vaikus. **Jei pastebėjote didelį nerimą arba reikšmingą pokytį vaiko elgesyje, praneškite tėvams, patarkite apie tai pasikalbėti namuose**. Jei jaučiate, kad negalite padėti savo vieneto vaikui, kreipkitės pagalbos pas specialistus.

<https://pagalbasau.lt/gaukpagalba/>